

Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου 2017

P8_TA(2017)0050

Δημοσιονομική ικανότητα για τη ζώνη του ευρώ**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2017 σχετικά με τη δημοσιονομική ικανότητα για τη ζώνη του ευρώ (2015/2344(INI))**

(2018/C 252/24)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τις κοινές συνεδριάσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής σύμφωνα με το άρθρο 55 του Κανονισμού,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, καθώς και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A8-0038/2017),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σημερινό πολιτικό κλίμα και οι υφιστάμενες οικονομικές και πολιτικές προκλήσεις σε μια παγκοσμιοποιημένη υφήλιο απαιτούν από την ΕΕ συνέπεια και αποφασιστικότητα κατά τη λήψη αποφάσεων και την ανάληψη δράσεων σε ορισμένους τομείς, όπως η εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια, η προστασία των συνόρων και η μεταναστευτική πολιτική, η σταθεροποίηση των γειτονικών μας χωρών, η ανάπτυξη και η απασχόληση, ιδίως για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, και η εφαρμογή των συμφωνιών της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος του 2015·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά από την επιτυχή εκκίνηση του ευρώ, παρατηρήθηκε στη ζώνη του ευρώ έλλειψη σύγκλισης, πολιτικής συνεργασίας και ανάληψης ευθύνης·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διάφορες κρίσεις και παγκόσμιες προκλήσεις απαιτούν από την ζώνη του ευρώ να πραγματοποιήσει, το συντομότερο δυνατόν, ένα ποιοτικό άλμα προς την ολοκλήρωση·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμμετοχή σε έναν κοινό νομισματικό χώρο απαιτεί κοινά εργαλεία και αλληλεγγύη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, υποχρεώσεις και ανάληψη ευθυνών από όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι αναγκαία η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο εσωτερικό της ζώνης του ευρώ·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι χρειάζεται ένας σαφώς καθορισμένος χάρτης πορείας που θα αντικατοπτρίζει μια σφαιρική προσέγγιση για να αξιοποιηθούν όλα τα οφέλη του κοινού νομίσματος και ταυτόχρονα να διασφαλιστούν η βιωσιμότητά του και οι στόχοι της σταθερότητας και της πλήρους απασχόλησης·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι, για τον σκοπό αυτό, απαιτείται η συμφωνηθείσα ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης, η ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου με μια ικανότητα απορρόφησης κλυδωνισμών και κίνητρα για ευνοϊκές για την ανάπτυξη διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για να συμπληρωθούν τα σημερινά μέτρα νομισματικής πολιτικής·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημοσιονομική ικανότητα και ο συναφής κώδικας σύγκλισης είναι στοιχεία ζωτικής σημασίας σε αυτό το εγχείρημα, το οποίο μπορεί να επιτύχει μόνο εάν υπάρχει στενή διασύνδεση μεταξύ αλληλεγγύης και ευθύνης·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημιουργία δημοσιονομικής ικανότητας για τη ζώνη του ευρώ είναι μόνο ένα κομμάτι του παζλ, δεδομένου ότι, παράλληλα, είναι απολύτως αναγκαίο τόσο τα σημερινά όσο και τα μελλοντικά μέλη της ζώνης του ευρώ να διακατέχονται από σαφές ευρωπαϊκό πνεύμα επαναθεμελίωσης·
1. εγκρίνει τον ακόλουθο χάρτη πορείας:

Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου 2017

i. Γενικές αρχές

Η μεταφορά της κυριαρχίας επί της νομισματικής πολιτικής απαιτεί, εναλλακτικούς μηχανισμούς προσαρμογής, όπως είναι η υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που να ενισχύουν την ανάπτυξη, η ενιαία αγορά, η Τραπεζική Ένωση και η Ένωση Κεφαλαιαγορών, ούτως ώστε να δημιουργηθεί ένας ασφαλέστερος χρηματοπιστωτικός τομέας, και μια δημοσιονομική ικανότητα με σκοπό την αντιμετώπιση των μακροοικονομικών κραδασμών και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της σταθερότητας των οικονομιών των κρατών μελών, προκειμένου η ζώνη του ευρώ να εξελιχθεί σε ιδεώδη νομισματικό χώρο.

Η σύγκλιση, η χρηστή διακυβέρνηση και η υπαγωγή σε όρους που θα επιβάλλονται από δημοκρατικά ελεγχόμενα θεσμικά όργανα στη ζώνη του ευρώ και/ή σε εθνικό επίπεδο, έχουν καθοριστική σημασία, ιδίως για να αποτρέπονται οι μόνιμες μεταφορές, οι ηθικοί κίνδυνοι και ο επιμερισμός μη βιώσιμων δημόσιων κινδύνων.

Καθώς θα επεκτείνεται η εμβέλεια και θα μεγαλώνει η αξιοπιστία της δημοσιονομικής ικανότητας, θα αποκαθίσταται συνεχώς και περισσότερο η εμπιστοσύνη της χρηματοπιστωτικής αγοράς στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της ζώνης του ευρώ, καθιστώντας, κατ' αρχήν, δυνατή την καλύτερη προστασία των φορολογουμένων και τη μείωση του δημόσιου και του ιδιωτικού κινδύνου.

Η δημοσιονομική ικανότητα θα περιλαμβάνει τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) και μια πρόσθετη δημοσιονομική ικανότητα για τη ζώνη του ευρώ. Η δημοσιονομική ικανότητα θα δημιουργηθεί επιπροσθέτως, και με κάθε επιφύλαξη, του ΕΜΣ.

Σε πρώτη φάση, η ειδική δημοσιονομική ικανότητα της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να αποτελεί μέρος του ενωσιακού προϋπολογισμού, πέρα και πάνω από τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ, και θα πρέπει να χρηματοδοτείται από τη ζώνη του ευρώ και άλλα συμμετέχοντα μέλη μέσω μια πηγής εσόδων που θα συμφωνηθούν μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών και θα θεωρούνται νέα έσοδα για ειδικό προορισμό και εγγυήσεις· όταν θα υπάρξει σταθεροποίηση, η δημοσιονομική ικανότητα θα είναι δυνατό να χρηματοδοτηθεί μέσω ιδίων πόρων, σύμφωνα με τις συστάσεις της έκθεσης Μοντι σχετικά με τη μελλοντική χρηματοδότηση της ΕΕ.

Ο ΕΜΣ, παράλληλα με την εκπλήρωση των τρεχόντων καθηκόντων του, θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω και να μετατραπεί σε ένα Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο (ΕΝΤ), με επαρκή ικανότητα δανειοδοσίας και δανειοληψίας και μια σαφώς καθορισμένη εντολή που θα έχει ως στόχο την απορρόφηση των ασύμμετρων και των συμμετρικών κλυδωνισμών.

ii. Τρεις πυλώνες της δημοσιονομικής ικανότητας για τη σύγκλιση και τη σταθεροποίηση της ζώνης του ευρώ

Η δημοσιονομική ικανότητα πρέπει να πληροί τρεις διαφορετικές λειτουργίες:

- πρώτον, η οικονομική και κοινωνική σύγκλιση εντός της ζώνης του ευρώ, πρέπει να ενθαρρυνθεί για την προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, τον εκσυγχρονισμό των οικονομιών και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας κάθε κράτους μέλους και της ανθεκτικότητας της ζώνης του ευρώ, πράγμα που θα συμβάλει επίσης στην ικανότητα των κρατών μελών να απορροφούν τους ασύμμετρους και τους συμμετρικούς κραδασμούς·
- δεύτερον, οι διαφορές μεταξύ των κύκλων οικονομικής δραστηριότητας των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ που απορρέουν από διαρθρωτικές διαφορές ή μια γενική οικονομική ευπάθεια καθιστούν αναγκαία την αντιμετώπιση ασύμμετρων κλυδωνισμών (περιπτώσεις στις οποίες ένα οικονομικό γεγονός επηρεάζει μια οικονομία περισσότερο από μια άλλη, λόγω χάριν όταν καταρρέει η ζήτηση σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος αλλά όχι στα άλλα κράτη μετά από εξωτερικό κραδασμό εκτός της επιρροής του κράτους μέλους)·
- τρίτον, οι συμμετρικοί κραδασμοί (περιπτώσεις στις οποίες ένας οικονομικός γεγονός επηρεάζει όλες τις οικονομίες με τον ίδιο τρόπο, όπως για παράδειγμα η διακύμανση των τιμών του πετρελαίου για τις χώρες της ζώνης του ευρώ) θα πρέπει να αντιμετωπίζονται για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της.

Λαμβανομένων υπόψη αυτών των στόχων, θα πρέπει να εξεταστεί ποιες λειτουργίες είναι δυνατόν να επιτευχθούν μέσα στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της Ένωσης και για ποιες θα απαιτηθεί προσαρμογή ή αλλαγή της Συνθήκης.

Πυλώνας 1: ο κώδικας σύγκλισης

Η σημερινή οικονομική κατάσταση απαιτεί μια επενδυτική στρατηγική, παράλληλα με τη δημοσιονομική εξυγίανση και την ευθύνη μέσω της συμμόρφωσης με το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης.

Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου 2017

Παράλληλα με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ο κώδικας σύγκλισης, ο οποίος εγκρίνεται μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, και λαμβανομένων υπόψη των ειδικών ανά χώρα συστάσεων, θα πρέπει να είναι εστιασμένος για περίοδο πέντε ετών στα κριτήρια σύγκλισης που αφορούν τη φορολογία, την αγορά εργασίας, τις επενδύσεις, την παραγωγικότητα, την κοινωνική συνοχή, τις δημόσιες διοικητικές ικανότητες και τις ικανότητες χρηστής διακυβέρνησης στο πλαίσιο των υφιστάμενων Συνθηκών.

Στο πλαίσιο της οικονομικής διακυβέρνησης, η συμμόρφωση με τον κώδικα σύγκλισης θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση για την πλήρη συμμετοχή στη δημοσιονομική ικανότητα και να απαιτείται από κάθε κράτος μέλος να υποβάλει προτάσεις σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να επιτευχθούν τα κριτήρια του κώδικα σύγκλισης.

Η δημοσιονομική ικανότητα της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να συμπληρώνεται από μια μακροπρόθεσμη στρατηγική για τη βιωσιμότητα και τη μείωση του χρέους και να ενισχύει την ανάπτυξη και τις επενδύσεις των χωρών της ζώνης του ευρώ, πράγμα που θα ελάττωνε τα συνολικά έξοδα της εκ νέου χρηματοδότησης και τους λόγους χρέους/ΑΕγχΠ.

Πυλώνας 2: απορρόφηση ασύμμετρων κραδασμών

Λόγω του μεγάλου βαθμού ολοκλήρωσης των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, δεν μπορεί να αποκλειστεί εντελώς η εμφάνιση ασύμμετρων κραδασμών με αντίκτυπο στη σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της, παρ' όλες τις προσπάθειες για συντονισμό των πολιτικών, σύγκλιση και βιώσιμες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα κράτη μέλη.

Η σταθεροποίηση που παρέχεται μέσω του ΕΜΣ/ΕΝΤ θα πρέπει να συμπληρώνεται με αυτόματους μηχανισμούς απορρόφησης κραδασμών.

Η σταθεροποίηση πρέπει να παρέχει κίνητρα για ορθές πρακτικές και να αποτρέπει τον ηθικό κίνδυνο.

Ένα τέτοιο σύστημα πρέπει να περιλαμβάνει σαφείς κανόνες σχετικά με χρονοδιάγραμμα των πιθανών πληρωμών και αποπληρωμών, πρέπει δε να είναι σαφώς καθορισμένο όσον αφορά το μέγεθος και τους μηχανισμούς χρηματοδότησης ενώ θα πρέπει επιπλέον να είναι ουδέτερο από δημοσιονομική άποψη σε κύκλο μεγαλύτερης διάρκειας.

Πυλώνας 3: Απορρόφηση συμμετρικών κραδασμών

Ενδεχόμενοι μελλοντικοί «συμμετρικοί κραδασμοί» θα μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν τη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της, δεδομένου ότι η νομισματική ζώνη δεν διαθέτει ακόμη τα μέσα για την αντιμετώπιση νέας κρίσης, ανάλογης σε έκταση με την προηγούμενη.

Σε περίπτωση εκδήλωσης συμμετρικών κραδασμών εξαιτίας της έλλειψης εσωτερικής ζήτησης, η νομισματική πολιτική δεν μπορεί από μόνη της να αναζωογονήσει την ανάπτυξη, ιδίως σε ένα πλαίσιο σχεδόν μηδενικών επιτοκίων. Ο προϋπολογισμός της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να έχει επαρκές μέγεθος για την αντιμετώπιση αυτών των συμμετρικών κραδασμών μέσω της χρηματοδότησης επενδύσεων με στόχο τη συνολική ζήτηση και την πλήρη απασχόληση, σύμφωνα με το άρθρο 3 ΣΕΕ.

iii. Διακυβέρνηση, δημοκρατική ευθύνη και έλεγχος

Η κοινοτική μέθοδος πρέπει να κυριαρχεί στην οικονομική διακυβέρνηση της ζώνης του ευρώ.

Το ΕΚ και τα εθνικά κοινοβούλια θα πρέπει να διαδραματίζουν μεγαλύτερο ρόλο στο ανανεωμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης, ούτως ώστε να ενισχυθεί η δημοκρατική ευθύνη. Αυτό περιλαμβάνει αυξημένη εθνική ανάληψη ευθύνης για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, μεταρρύθμιση της διακοινοβουλευτικής διάσκεψης που προβλέπεται στο άρθρο 13 του δημοσιονομικού συμφώνου ώστε να του δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα με σκοπό να αναπτυχθεί ισχυρότερη κοινοβουλευτική και κοινή γνώμη. Προκειμένου να βελτιωθεί η ανάληψη ευθύνης, τα εθνικά κοινοβούλια θα πρέπει να ελέγχουν τις εθνικές κυβερνήσεις, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να ελέγχει λεπτομερώς την ευρωπαϊκή εκτελεστική εξουσία.

Οι θέσεις του Προέδρου της Ευρωμάδας και του Επιτρόπου Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων μπορούν να συγχωνευθούν και στην περίπτωση αυτή ο Πρόεδρος της Επιτροπής θα πρέπει να διορίζει αυτόν τον Επίτροπο ως Αντιπρόεδρο της Επιτροπής.

Αυτός ο πλήρως δημοκρατικά υπόλογος υπουργός οικονομίας και οικονομικών στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να διαθέτει όλα τα αναγκαία μέσα και τις αναγκαίες ικανότητες για την εφαρμογή και την επιβολή του υφιστάμενου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης και τη βελτιστοποίηση της ανάπτυξης της ζώνης του ευρώ σε συνεργασία με τους υπουργούς οικονομίας των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο α πρέπει να αναθεωρήσει τους εσωτερικούς του κανόνες και την εσωτερική του οργάνωση με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η πλήρης δημοκρατική ευθύνη για την δημοσιονομική ικανότητα έναντι των βουλευτών του Ε.Κ. Από πλευράς συμμετεχόντων κρατών μελών·

Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου 2017**2. καλεί:**

- το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να ορίσει κατευθυντήριες γραμμές, όπως περιγράφεται ανωτέρω, το αργότερο κατά τη συνάντηση της ΕΕ στη Ρώμη (Μαρτίου 2017), στις οποίες θα περιλαμβάνεται πλαίσιο για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη σταθεροποίηση της ζώνης του ευρώ·
- την Επιτροπή να παρουσιάσει μια Λευκή Βίβλο που θα περιέχει ένα φιλόδοξο κεντρικό κεφάλαιο σχετικά με τη ζώνη του ευρώ και τις αντίστοιχες νομοθετικές προτάσεις το 2017, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα που υπάρχουν στις υφιστάμενες συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων του κώδικα σύγκλισης, του προϋπολογισμού της ζώνης του ευρώ και των αυτόματων σταθεροποιητών και να καθορίσει ένα σαφές χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή αυτών των μέτρων·

3. δηλώνει πρόθυμο να ολοκληρώσει όλα τα νομοθετικά μέτρα που δεν απαιτούν τροποποίηση της Συνθήκης μέχρι το τέλος της τρέχουσας θητείας της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να δημιουργήσει το πλαίσιο για την πραγματοποίηση των αναγκαίων τροποποιήσεων της Συνθήκης που απαιτούνται μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ώστε να καταστεί δυνατή μια βιώσιμη ζώνη του ευρώ·

4. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο, στην Ευρωμάδα, στην ΕΚΤ, στον Διευθύνοντα Σύμβουλο του ΕΜΣ και στα κοινοβούλια των κρατών μελών.
